

МЛАДИ АВТОРИ / YOUNG RESEARCHERS

НОВИЯТ ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Милка Ламбева

THE NEW PUBLIC PROCUREMENT ACT

Milka Lambeva

Abstract: *The article aims to justify the need for an entirely new PUBLIC procurement act, who will rescind the existing one. With the article the author try to show some of the major problems, highlighted when the bill of the new PUBLIC procurement act was discussed and to explain some of the significant moments in the public procurement regime, regulated by the new PUBLIC procurement act.*

Key words: *procurement; public procurement act; Directive 2014/24/Eu Of The European Parliament And Of The Council; Directive 2014/25/Eu Of The European Parliament And Of The Council; Partnership Agreement of the Republic of Bulgaria; entities; candidate; tenderer; subcontractor; Commission for protection of competition; the European Single Procurement Document.*

I. Обнародване на Закона за обществените поръчки

На 16.02.2016 г. в брой 13 на ДВ бе обнародван Закон за обществените поръчки¹, който влиза в сила от 15 април 2016 г., с изключение на някои от разпоредбите, за които законодателят е предвидил по-късна дата.² Новият ЗОП изцяло отменя действащия към момента Закон за обществените поръчки³. С приемането му Република България, като член на Европейския съюз, изпълни в срок задължението си да транспонира в националното си законодателство приетите директиви във връзка с процедурата по възлагане на обществени поръчки.

Настоящата статия има за цел да отрази някои от най-съществените моменти в новия Закон за обществените поръчки. Тя не си поставя за задача да анализира изцяло Закона, нито да го критикува. Все пак новият ЗОП предстои да влезе в сила в средата на месец Април и залегнатите в него разпоредби занапред ще покажат

доколко съответстват на нуждите на този отрасъл и постигнали ли са заложените от вносителите на проекта цели. Считаю, че към момента от съществено значение е да се отразят промените в законодателството в сферата на обществените поръчки, като приложението на Закона в последствие ще очертае както неговите силни черти, така и неговите слабости.

II. Какво наложи приемането на един изцяло нов нормативен акт в областта на обществените поръчки?

1. На първо място нуждата от промяна на режима на обществените поръчки бе продиктувана от приемане на две нови директиви в областта на обществените поръчки, а именно Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи

¹ Наричан още и ЗОП.

² Законопроектът за обществените поръчки е внесен в Народното събрание на 12.08.2015 г. и е приет от 43-то Народно събрание на 02.02.2016 г.

³ Обнародван в Държавен вестник бр. 28 от 6.04.2004 г., в сила от 1.10.2004 г., изменян многократно.

дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО. Тези европейски актове станаха основата на измененията в националното ни законодателство. Тяхната цел е да се създадат единни и общи правила в сферата на обществените поръчки, които да са относими към всяка една държава, членка на ЕС. В двете директиви са инкорпорирани както практиката на държавите членки на ЕС в областта на обществените поръчки, така и практиката на европейските съдилища. Страните членки на ЕС са задължени да транспонират директивите в националните си законодателства до 18 април 2016 г. И тъй като Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС създават изцяло нови разпоредби при извършването на обществените поръчки, с което значително изменят действащата до момента нормативна база, то въвеждането им нямаше как да се осъществи чрез поредната промяна на стария ЗОП. Считам, че решението на законодателя за изготвяне на нов Закон трябва да се приветства.

2. На второ място е нужно да се отчете фактът, че досега действащият ЗОП бе изменян многократно. Той влиза в сила на 01.10.2004 г. и до 2015 г. претърпява над 25 изменения и допълнения, поради честите промени в тази сфера, окрупняването на обществените поръчки и синхронизиране на законодателната рамка с практическите проблеми, срещани от възложителите, кандидатите и изпълнителите. Тези чести промени, продиктувани от нуждите на страните в процеса по възлагане на обществени поръчки и извършвани в различни етапи без синхронизация помежду си, неминуемо доведоха до противоречиви един с друг текстове на закона.

3. Не на последно място трябва да се отбележи и нуждата Република България да разполага с хармонизиран с европейското законодателство Закон за обществените поръчки. Всъщност това е и условие, което Европейската комисия е поставила на България и с което е обвързано получаване на помощта през следващия програмен период. В Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020г.⁴ изрично се подчертава необходимостта върху процеса по възлагане на

обществени поръчки да се обърне особено внимание. Основните проблеми, разгледани в посоченото споразумение, са следните:

- неустойчиво законодателство, изразяващо се в чести промени на ЗОП;
- недостатъчен административен капацитет;
- неправилно прилагане на законодателството по обществени поръчки;
- недостатъчен обхват на предварителния контрол и недостатъчна ефективност на последващия контрол⁵.

Обществените поръчки са определени като основен способ за разходване на съществена част от публичните средства, а промяната на националното законодателство в тази област се явява като част от условията по Споразумението, които трябва да бъдат изпълнени от държавата ни.

Това са някои от най-съществените проблеми, наложили приемането на един изцяло нов Закон за обществените поръчки, с който да се отмени действащия към момента нормативен акт. В следващите редове ще представя някои от най-важните въпроси, обсъждани при разглеждане на Законопроекта за обществените поръчки и ще се опитам да систематизирам най-значимите промени в режима на обществените поръчки, залегнати в новия ЗОП.

III. Някои основни моменти, очертали се при обсъждане на Законопроекта за обществените поръчки

При първо и второ четене на новия Закон за обществените поръчки се очертаха някои основни въпроси, които дадоха повод за множество дискусии в тази област .

1. Една от най-честите критики бе, че Законът транспонира ДИРЕКТИВА 2014/24/ЕС и ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС дословно и директно, без да съобразява националните ни нужди. Изказано бе мнението, че много от приетите текстове не отразяват действителността в държавата ни и нуждите на участниците в процедурата по възлагане на обществените поръчки. Като пример бе дадена разпоредбата на чл. 55 от ЗОП, даваща правото на възложителя да направи преценка дали да отстрани или не кандидат, при наличие на посочените в закона условия. Действително посочената разпоредба (а и други такива от Закона) са изцяло идентични с нормите, пред-

⁴ Приет с Решение № 532 на Министерския съвет от 21.07.2014 г.

⁵ Считам, че частично този проблем не получи своето разрешение и с приемането на новия Закон за обществените поръчки, където отново не бе отдадено нужното внимание на контролът по изпълнението на обществените поръчки.

видени в 24 Директива, а и вече са действащи в редица европейски държави⁶, но доколко те отговарят на нуждите на българското законодателство и няма ли буквализираното прилагане на разпоредбите на Директивите вместо да улесни процедурата по възлагане на обществените поръчки допълнително да я утежни? За разлика от регламентите, които се прилагат изцяло, директивите определят цели, които да се постигнат от страните членки на ЕС и тяхното транспониране не предвижда само формалното приемане на акта, а и спазване на мерки, които да подпомогнат ефективното прилагане на директивата в нашето законодателство. Доколко обаче при определяне на тези мерки трябва да се разграничим от разпоредбите на ДИРЕКТИВА 2014/24/ЕС и ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС и няма ли едно такова разграничаване да доведе отново до множество несистематизирани промени на ЗОП? Считам, че към настоящия момент, а и предвид факта, че Законът все още не се прилага практически, не може да се даде точен и конкретен отговор на така поставените въпроси.

2. Друг проблем при приемането на ЗОП е, че към датата на приемането на Закона за обществените поръчки липсва изготвен Правилник за прилагането му. В мотивите към проекта на Закона за обществените поръчки изрично се предвижда, че законът е рамков и включва в себе си основни процедурни правила, като законодателят в Правилника за прилагане на закона е предвидил доразписването на тези правила и по-детайлното развитие на техническите въпроси. Правилник за прилагане на закона обаче към момента няма, нещо повече, проект на такъв правилник не е представян пред гражданите на Република България, не е разглеждан и по време на дискутиране на ЗОП. От друга страна, редица членове от ЗОП препращат именно към този подзаконов нормативен акт.⁷ Считам, че Правилникът трябваше да се разработва заедно със закона, за да може от една страна да се предотвратят противоречия между двата акта, а от друга при самото обсъждане на Закона народните представители да придобият по-голяма яснота относно детайлизирането на процедурите, което би довело до коригиране на допуснати неточности и грешки. Недискутирането на Правилника едновременно с разглеждането на новия Закон за обществените по-

ръчки може да доведе до колизия между вече приетия ЗОП и новия Правилник по прилагането му. Още повече че при конкретно обсъждане на процедурите в тяхната цялост народните представители щяха да имат възможността да преценят доколко приложими са разпоредбите на Закона в действащия към момента на обнародването им вид и да успеят да извършат нужните корекции преди приемането на нормативния акт. От друга страна, при един предварително изготвен Правилник за прилагане на ЗОП, законодателният орган, разглеждайки Закона, щеше да има възможност да открие слабостите на Правилника към него, което да доведе до съвременната му корекция. Не може да се подкрепи тезата, че Правилникът трябва да се изготви след като се прецени доколко приложими са разпоредбите на ЗОП и се отчете отговарят ли те на нуждите на участниците в процедурата. Една такава преценка трябва да бъде направена към момента на приемане на Закона. В противен случай отново ще бъдем изправени пред необходимостта от чести промени на законодателството в областта на обществените поръчки, което, от една страна, води до несигурност в тази сфера, а от друга до неспазване на условията на Европейската комисия, заложили в Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020г. Не на последно място трябва да се отбележи, че липсата на изготвен правилник към датата на приемане на ЗОП противоречи на Закона за нормативните актове. В чл. 9, ал. 3 от ЗНА е предвидено, че строежът на нормативните актове и техните разпоредби трябва да бъде съобразен с Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове. В чл. 45 от Указа изрично е упоменато, че проектът на акта по прилагане на закон се изготвя заедно със законопроекта и се приема в срока на влизане на закона в сила. Очевидно при приемане на ЗОП посочените разпоредби са нарушение. Дали това може да даде отражение при евентуално оспорване на Правилника по прилагане на ЗОП и доколко опорочава процедурата по изготвянето му са въпроси, на които предстои да намерим отговор. Във всеки случай самото законодателно решение Правилникът по прилагане на даден закон да се изготвя в едно със самия закон подкрепят становището

⁶ Принципът, заложен в чл. 55 вече се прилага в държави като Германия и Австрия.

⁷ В тази връзка: чл. 61, ал. 6 от ЗОП; чл. 79, ал. 7 от ЗОП; чл. 80, ал. 8 от ЗОП; чл. 101, ал. 12 от ЗОП; чл. 103, ал. 5 от ЗОП; чл. 104, ал. 6 от ЗОП; чл. 112, ал. 5 от ЗОП; чл. 138, ал. 5 от ЗОП и др.

ми, че липсата на изготвен Акт по прилагане на новия Закон за обществените поръчки е пропуск, който би довел след себе си множество противоречия в режима на обществените поръчки.

3. Както вече бе споменато, разгорещена дискуссия предизвика и разпоредбата на чл. 55 от ЗОП. Нормата урежда случаите, в които възложителят, при наличие на определените в закона условия, може по своя преценка да отстрани от участие в процедурата за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник. Внимание бе обърнато на:

– възможността по преценка на възложителя в процедурата да бъдат допускани кандидати, които са обявени в несъстоятелност;⁸

– възможността възложителят по свое усмотрение да отстрани кандидат, опитал се да повлияе на вземането на решение от страна на възложителя, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или който се е опитал да получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за възлагане на обществена поръчка.⁹

Извазваха се мнения, че с тези текстове на възложителите се вменяват функциите на съдии и прокурори. Както вече уточних, текстът на чл. 55 от ЗОП изцяло кореспондира с текстовете, заложили в транспонираните директиви, но доколко същият не дава прекалено голяма възможност за субективизъм в преценката на възложителите? Считам, че самите разпоредби трябваше да се доразвият и конкретизират. Действително какво е вложил законодателя в термина „невярна и подвеждаща информация“? В какво се изразява нейният подвеждащ характер? Как е преценил възложителят, че е невярна и на база на какво е формирал своите доводи? Коя точно информация може да даде на възложителя възможност за предимство пред другите кандидати? В какво трябва да се изразява опитът на кандидата? Всички тези неизяснени въпроси са предпоставка за вземане на субек-

тивни решения от страна на възложителите, които решения трудно могат да бъдат контролирани.

Относно възможността възложителят да допусне до участие кандидати, обявени в несъстоятелност, считам, че това би довело до несигурност в извършването на самата възложена поръчка и най-правилен би бил подходът, възприет при действието на стария ЗОП, при който лицата, обявени в несъстоятелност задължително се отстраняваха от процедурата за възлагане на обществената поръчка.

4. Дебати предизвикаха и разпоредбите във връзка с обжалване на решенията на възложителите пред Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) и по специално чл. 200 и чл. 207 от ЗОП, даващи правото на председателя на Комисията да определя служители от администрацията, които да наблюдават проучването, да дават указания и да проучват обстоятелствата по преписката по жалбата.¹⁰ Изтъгнаха се доводи, че тези разпоредби предоставят възможност за възникване на корупционни схеми. В периода между първо и второ четене на законопроекта бе дадено предложение да се въведе т.нар. „случаен принцип“ при разпределение на постъпилите преписки, съществуващ и в съдебната система, като по този начин ще се избегне едни и същи членове на комисията да работят преписките на едни и същи възложители. Това предложение не бе прието от народните ни представители с обосновката, че от една страна членовете на КЗК разглеждат и други въпроси, излизайки извън приложното поле на ЗОП и едно случайно разпределение би могло да доведе до неправилни действия при разглеждане на преписките, а от друга, че решенията на КЗК се вземат от целия състав на Комисията, което обезсмисля предложението за случайно разпределение.¹¹ Трябва да се отбележи, че чл. 200 и чл. 207 от новия ЗОП са идентични с разпоредбите на досега действащия Закон за обществените поръчки. Считам, че идеята за случайното разпределение на делата трябва да бъде адмири-

⁸ За разлика от новия Закон при сега действащия ЗОП обявяването на кандидат в несъстоятелност бе задължително условие за отстраняването му от процедурата. В тази връзка виж чл. 47, ал. 2 от Закон за обществени поръчки (отм.).

⁹ В тази връзка чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП.

¹⁰ Чл. 200, ал. 1 от ЗОП гласи: „Председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство с разпореждане в тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея. В разпореждането се определя член на комисията, който наблюдава проучването по жалбата и при необходимост дава указания. За образуването на производството се уведомява възложителят.“, а в чл. 207 от ЗОП се казва: „Проучването на преписката се извършва от определените служители по чл. 200, ал. 3 и обхваща обстоятелствата по жалбата.“

¹¹ Стенограма от ПЕТНАДЕСЕТО ИЗВЪНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ НА НС, проведено на 2 февруари 2016 г.

рана. Това до голяма степен ще даде прозрачност на самата процедура по проучване на преписките и ще изключи съмненията за корупция. Действително КЗК постановява решенията си при спазване на определения в Закона кворум, но значимостта на действията по проучването на преписката не трябва да бъде омаловажавана. Тези действия са основополагащи за вземане на едно целесъобразно и законосъобразно решение.

IV. Основните моменти в режима на обществените поръчки по новия ЗОП.

С приемането на новия Закон за обществените поръчки бяха преразгледани основополагащи моменти в досегашния режим на обществените поръчки и редица доскоро работещи институти придобиха различен вид. В следващите редове ще се опитам да систематизирам някои от най-важните промени в сферата на обществените поръчки. Отново уточнявам, че настоящата статия няма за цел да анализира Закона изцяло, както и да посочи неговите слабости. Подобен анализ може да бъде направен след влизане в сила на ЗОП и създаване на съдебна практика във връзка с неговото прилагане.

1. Новият закон за обществените поръчки даде легална дефиниция на понятието „обществена поръчка“. Определението за обществена поръчка е намерило място в чл. 1, ал. 2 от Закона и гласи, че обществена поръчка е придобиването от един или няколко възложители посредством договор за обществена поръчка на строителство, доставки или услуги от избрани от тях изпълнители, предназначени за обществени цели или за нуждите на публични възложители, а при секторни възложители – за изпълнение на секторни дейности.

2. Съществена промяна откриваме и при дефиниране на възложителите за обществените поръчки, видът на които се урежда в чл. 5 от ЗОП.¹² За пръв път възложителите се обособяват в две групи – публични и секторни, като разграничаването им рефлектира върху реда за възлагане на обществените поръчки, който трябва да прилагат. Новост в уредбата на обществените поръчки е възможността двама или повече възложители да сключат споразумение за съвместно възлагане на обществена поръчка, в което да уредят всички организационни, технически и финансови въпроси относно процедурата по провеждането на обществената поръчка, сключването на договори и други¹³. Поставя се въпросът какъв е характерът

на това споразумение и по какъв начин ще се решават възникнали между страните по споразумението спорове? Законът предвижда, че всеки един от възложителите отговаря за задълженията си по закон, което означава, че споразумението не може да възложи на една от страните повече отговорности за сметка на другата. Споразумението няма административен характер и не подлежи на контрол по реда на ЗОП. То цели да уреди вътрешните отношения между лицата, решили да възложат поръчка съвместно. Може да се приеме, че то е с гражданскоправен характер и при възникнали между възложителите спорове трябва да се прилагат нормите на гражданското право.

Нова е и разпоредбата на чл. 9 от ЗОП, даваща право на възложителите да възлагат обществени поръчки и да сключват рамкови споразумения с възложители от други държави – членки на Европейския съюз. Възможностите за съвместно възлагане не могат да се използват с цел избягване прилагането на закона.

3. Случаите, при които възложителите не прилагат Закона за обществените поръчки, са изчерпателно изброени в чл. 13 от ЗОП. Предвидените изключения изцяло кореспондират с тези, посочени в директивите. Противоречиви мнения предизвика ал. 1, т. 5 от разпоредбата, според която ЗОП не се прилага при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на медийни услуги. Всъщност този текст не е новост, в подобна редакция той съществуваше и в действащия до момента Закон за обществените поръчки, чл. 4, т. 2 от който гласеше, че не са обект на обществените поръчки придобиването, създаването, продуцирането и копродуцирането на програми от радио- и телевизионни оператори и предоставянето на програмно време. Наличието на тази разпоредба се обяснява с множеството лицензионни режими, през които трябва да премине всяка една медия, за да придобие правото да извършва дейността си, поради което изискванията на допълнителни процедури биха били неприложими. Остава отворен въпросът самата продукция на предаването попада ли в хипотезата на чл. 13, ал. 1, т. 5 или за нея е нужно прилагането на общия ред?

4. Наблюдават се нови моменти и в частта, в която са уредени процедурите за възлагане. Новият ЗОП запази действащите и до момента про-

¹² Публичните възложители са подробно описани в чл. 5, ал. 2 и 3 от ЗОП, а секторните в чл. 5, ал. 4 от ЗОП.

¹³ Чл. 8 от ЗОП

цедури, а именно: открита процедура, ограничена процедура, състезателен диалог, процедури на договаряне, конкурс за проект, като се въвеждат и редица нови възлагателни процедури, едни от които са: „партньорство за иновации“, „договаряне без предварителна покана“, „публично състезание“. Видовете процедури са уредени в чл. 18 и са 13 на брой. Предвид спецификите на възлагателните процедури, същите ще бъдат предмет на изследване в отделна статия.

5. Значително са завишени праговите стойности, при които възниква необходимост за използване на съответната по вид процедура. Всъщност те са съобразени с Директивата, като промяна единствено е допусната в прага за строителство, за който е определена по-ниска стойност – 5 000 000 лева, вместо предвидените в Директивата 10 000 000 лева.

6. Специално място в новоприетия Закон за обществените поръчки е отредено за подизпълнителите. Новост е разпоредбата на чл. 66 от ЗОП, която вменява задължението на възложителите да изплащат директно на подизпълнителите дължимите суми тогава, когато част от поръчката може да бъде предадена като отделен обект на изпълнителя или възложителя. За тази цел подизпълнителят трябва да подаде искането си до изпълнителя, който от своя страна е длъжен да го предаде на възложителя в 15-дневен срок от получаването му. Това законодателно решение следва да бъде приветствано. Безспорно е, че при действието на стария ЗОП порочна практика бе платените на изпълнителя суми да не се изплащат своевременно на подизпълнителя, която практика се засили предвид увеличилата се вътрешно-фирмена задължнялост. Трябва да се отбележи, че подобно директно изплащане на суми не бе предвидено в стария Закон за обществените поръчки.¹⁴

7. От изключително практическо значение е въвеждането на Единен европейски документ за обществени поръчки, наричан за кратко ЕЕДОП. Той представлява заявление, което кандидатите подават за участие на оферта и с което декларират липсата на основанията за отстраняване и съответствие с критериите за подбор. ЕЕДОП е

във форма, унифицирана за ЕС. Очаква се нейното създаване да улесни процедурата по обществените поръчки, административната тежест на която се сочи като един от основните проблеми. Приемането на ЕЕДОП ще е полезно както за възложителите, които няма да допускат толкова грешки при обработването на заявлението, така и за кандидатстващите по процедурите, които ще могат по-лесно и по-бързо да изготвят своите оферти. Към ЕЕДОП кандидатите не трябва да представят допълнителни документи, удостоверяващи изпълнените в образеца данни. Такива документи могат да бъдат изискани от възложителите, когато това е необходимо за законосъобразното провеждане на процедурата. Предвидена е и възможността кандидатите и участниците да използват ЕЕДОП, който вече е бил използван при предходна процедура за обществена поръчка, при условие че потвърдят, че съдържащата се в него информация все още е актуална.¹⁵ Разпоредбата, предвиждаща предоставянето на Единния европейски документ за обществени поръчки, влиза в сила от 01.04.2018г.

8. От значение е да се очертаят заложените в новия Закон критерии за възлагане на поръчките. И докато в досега действащия Закон за обществените поръчки оценката на офертите се извършваше въз основа на един от двата критерия – най-ниска цена или икономически най-изгодната оферта, то в новоприетия ЗОП е възприето, че винаги трябва да се търси икономически най-изгодната оферта. Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на критерии, предвидени в закона¹⁶. Съществена новост е, че на възложителите е позволено да включват като показател за оценка професионалната компетентност на персонала. Това при действащия към момента ЗОП не може да се прави в състезателния етап на процедурата.

9. Не на последно място, следва да се отразят приетите на второ четене промени във връзка с административнонаказателните разпоредби. Така например в Законопроекта бе предвидено глобата за възложител, който измени договор за

¹⁴ Гаранциите подизпълнителите да получат дължимите им суми бяха уредени в чл. 456. от стария ЗОП, според който възложителят извършва окончателното плащане по договор за обществена поръчка, за който има сключени договори за подизпълнение, след като получи от изпълнителя доказателства, че е заплатил на подизпълнителите всички работи, приети по реда на ал. 1. Възложителят извършва окончателното плащане по договор за обществена поръчка, за който има сключени договори за подизпълнение, след като получи от изпълнителя доказателства, че е заплатил на подизпълнителите всички работи, приети по реда на ал. 1.

¹⁵ Чл. 67, ал. 3 от ЗОП.

¹⁶ Виж чл. 70, ал. 2 от ЗОП.

обществени поръчка или рамково споразумение без да са налице предвидените за това основания, да е в размер 2 на сто от стойността на сключения договор или рамково споразумение с включен ДДС, но не повече от 20 000,00 лева. Окончателната разпоредба редуцира глобата до размер 1 на сто от стойността на сключения договор или рамково споразумение с включен ДДС, но не повече от 10 000,00 лева.¹⁷ Изказано бе мнението, че се намаляват глоби за извършване на нарушения на обществени поръчки със сериозни параметри, което е нецелесъобразно. На това становище се опонира, че приетите промени представляват осреднена стойност между имуществената санкция и глобата от досега действащия Закон за обществените поръчки.

Увеличаване на размера на глобите цели да предотврати или поне да намали до минимум нарушенията, извършвани от участниците в процедурите по обществени поръчки. Считаю, че законодателят трябваше да уреди по-висок размер на налаганите глоби. В крайна сметка в голяма част от случаите обществените поръчки са на изключително висока стойност (особени тези, обект на които са строителство), което предпо-

лага и по-високи санкции при нарушаване разпоредбите на Закона, а оттам по-стриктното му спазване от участниците в процедурите.

Доколко целесъобразно са разпоредбите на част осма от Закона за обществените поръчки, регламентираща административнонаказателната отговорност, ще покаже самото приложение на Закона в бъдеще.

Посочените в настоящата статия промени са само част от новите моменти, възприети и залегнали в ЗОП. С новоприетия Закон за обществените поръчки се осъществи една реформа в областта на обществените поръчки, целяща уеднаквяването на режима на обществените поръчки за държавите, членки на Европейския съюз. Новият Закон очертава процедурите във връзка с обществените поръчки доста по-ясно от действащия към момента. Същият претърпя доста критики при обсъждането му както на първо, така и на второ четене, но и получи голям брой поддръжници. Дали изказаните притеснения ще се окажат верни, а дадените положителни оценки ще се потвърдят, е въпрос, на който ще си отговорим с прилагането на Закона при решаване на практическите проблеми в областта на обществените поръчки.

¹⁷ Намалени са глобите и в: чл. 253 от ЗОП (по Законопроект чл. 252); чл. 255, ал. 3 и 4 от ЗОП (по Законопроект чл. 254, ал. 3 и 4) и чл. 256, ал. 1 от ЗОП (по Законопроект чл. 255).